

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Pe un an 260 Lei; pe un jumătate
de an 130 Lei; pe un sfert 80 Lei;
pe o lună 25 Lei.
Abonamentele se plătesc nu-
mai înainte!

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3-1933.

Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior
Proprietar și director: IULIU MAIOR
Redactor: SEVER BARBU

ANUNȚURI ȘI RECLAME

Un șir Corp V, adică de lărgimea a
doi milimetri, Lei 12. Lărgimea de
1 centimetru Lei 60.

Cum să vorbim?

Cu siguranță că cetitorii gazetei noastre răspund ușor la această întrebare. Să vorbim pe limba noastră românească. Dar care este limba noastră românească? Aceea pe care au vorbit-o moșii și strămoșii noștri.

Aceste răspunsuri însă nu-i mulțumesc pe toți Români. Din această cauză în gazetele mari dela București s'a pornit o frământare în această privință. Unii spun că limba adevărată românească este aceea, în care au scris și vorbit vechii croniciari și pe care au înfrumusețat-o marii învățați ai noștri, Eminescu, Titu Maiorescu și alții. În fruntea acestora care au această părere stă d. T. Pisani, care scrie mereu în ziarul „Universul”, iar în jurul d-sale d. Mircea Djuvara fost ministru și alții.

De cealaltă parte sunt unii învățați care spun că nu ne putem opri la aceeași vorbire care au avut-o bătrânii, pentru că limba, ca toate pe lumea asta, se schimbă mereu și toate merg înainte. De aceea trebuie să ținem și noi pas cu mersul vremii și să o îmbogățim cu cuvinte noi.

Nu știm până la urma urmei, cine va câștiga din această luptă a învățaților, căci aici Academia Română e mai mare și ea va face dreptate.

Noi însă, care scriem la o gazetă a poporului, numai noi știm, cât trebuie să ne străduim scriind cu cuvinte populare, ca să putem fi înțeleși. De aceea credem că adevărată limbă este aceea care e înțeleasă de cât mai mulți români. Este adevărat că limba unui popor nu rămâne pe loc, ci se schimbă mereu; dar socotim că și aceea e o mare greșală ca să întrebăm cuvinte străine, atunci când avem de ale noastre.

De ce să zicem *bon jur* când putem spune bună ziua? De ce

să zicem *merst* când putem spune mulțumesc?

Până și în vorbirea și scrierea oficială, din administrația țării, s'au strecurat cuvintele străine.

Primarul unei comune din jurul Blajului primește ordin, să se prezinte în Blaj, ca să ridice 5 kgr. *caiele* și 16 kgr. *uletu comestibil*. Citește și recitește ordinul, dar nu pricepe. Întreabă și pe primăriaș, dar nici aceasta nu știe ce-s acelea. Cât despre uleiu, pricepea el că se poate aduce cu vase de sticlă, dar nu știa dacă trebuie să meargă cu vase curate s'au cu vase de petrol, pentru că nu înțelegea cuvântul *comestibil*. Cât despre caiele nu se putea dumiri în ruptul capului; o fi ceva în vase, ceva ca săpunul sau ceva ca zahărul? Nu numai primăriaș, dar nici preotul, nici învățătorul nu și-au putut spune ce-s alea, *caiele* și *comestibil*.

Abea după ce a ajuns în Blaj, s'a lămurit că uleiu *comestibil* e uleiu de mâncare, iar caielele sunt cuie de potcovit. Cred că a fost îndreptățit omul, să spună: „De multe ori, parcă domnii nu-s ca oamenii”.

De aceea, să avem mândria națională și să nu ne fie rușine cu limba noastră. Cei care au studiat alte limbi și cred că altele sunt mai frumoase, să nu uite un lucru că, această limbă, bună rea cum o fi, e limba noastră. Iar dacă lor le este rușine cu limba în care au crescut și pe care o numesc „ciobănească”, n'au decât să plece în altă țară și să nu ne schimonosească limba, ca să nu ne putem înțelege frați cu frați.

I. Sârbu

Papa sănătos. Sfântul Părinte dela Roma a fost câteva zile ușor bolnav, dar acum este din nou sănătos și primește din nou în audiență și pe credincioși.

Treizeci de ani

Sub acest titlu „Sionul Românesc”, foaia oficială a diecezei Lugojului, arată că la Duminica lui Zaheru, adică în 31 Ianuarie, s'au împlinit 30 de ani, de când a fost introdus în tronul arhieresc dela Lugoj I. P. S. Dr. Valeriu Traian Frențiu.

Iată și vrednicile pe cari i-le înșiră: vizite canonice, pastorale sistematice, exerciții spirituale pentru preoți, deschiderea Seminarului și a Școlii Normale de fete, reglementarea predicării și a catehizării, deschiderea Librăriei Diecezane și a unui atelier pentru ucenice, întemeierea „Sionului Românesc” și fundațiunea frumoasă: „Fondul Disponibil” care cuprinde toată agoniseala de până atunci a Excelenței Sale, iar azi reprezintă o valoare de mai multe milioane.

Dar și fiind la Oradea Excelența Sa a ajutat, conform promisiunii făcute, dieceza de Lugoj unde a crescut și unde a slujit 24 ani.

Rușii și Basarabia

Rușii sunt un popor nesătul, care de multă vreme are de gând să ne răpească nu numai Basarabia, ci și gurile Dunării. Mai mult, vrea să ne strămute pe noi Români în Siberia și să colonizeze aici Ruși și neamuri slave. În forma aceasta vrea să întâlnească slavii de nord cu slavii de sud și să facă o Rusie mare, care să se mărginească la Apus cu Germania.

Acestea sunt pe scurt învățăturile ce se pot scoate din articolii publicați în ziarele românești și străine, cu prilejul sărbătoririi a 25 de ani dela

revenirea Basarabiei la Patria Mamă.

Și încă ceva: Rușii ne vreau mai întâi Basarabia, ca pe urmă să ne poată lua și gurile Dunării și petrolul.

Iată, pentru ce trebuie să ne apărăm Basarabia cu toată în-suflețirea și vitejia, până la cea din urmă picătură de sânge.

Sânge pentru ostași

Datorința noastră este, să ne îngrijim intru toate de ostașii noștri. Nu numai de familiile și de avatul lor, ci și de sănătatea lor. Că dacă n'ar fi ei, astăzi de mult era caprinsă țara noastră de bolșevici, iar noi gemeam la cea mai crudă robie.

De sănătatea lor ne îngrijim, nu numai vindecându-le ranele și boalele, ci dându-le chiar și sânge din sângele nostru pentru a falocui sângele pierdut de ei.

Că bine știm că ei sângerează pe cele fronturi și uneori pierd, până ce le sosește primul ajutor, o mare parte din sângele lor, iar uneori din această cauză își pierd chiar viața.

De aceea doctorii milostivi cari îi curează se îngrijesc și de sânge pe seama ostașilor, și anume îl scot din mâna unui om sănătos care are sânge de ajuns și-l bagă în viecele soldatului lipsit de sânge. Această lucrare se numește *transfuziune de sânge*.

Această transfuziune de sânge însă nu se poate face totdeauna dela om la om. Că de multeori nu sunt oameni la îndemână. Pentru astfel de cazuri doctorii mari de pe la universitățile noastre iau sânge dela mai mulți oameni, îl pregătesc pentru păstrare și apoi îl închid în sticle bine astupate, făcând transfuziunea de sânge atunci când e nevoie.

De aceea trebuie să ne dăm bucuroși sângele nostru, ori de câte ori ni-se cere, ca să aibă ostașii noștri sânge în caz de nevoie.

GRAUNȚE SUFLETEȘTI

Crucea este mântuirea noastră

Păgânii, ca să-și bată joc de creștini, au astupat cu pământ crucile pe cari au fost răstignit Domnul și cei doi tâlhari, iară peste acel loc au ridicat statul de ale zeilor păgâni.

Impărăteasa Elena, mama împăratului Constantin cel Mare, multă vreme a căutat să afle crucea Domnului, dar toate încercările au fost zadarnice. Atunci împărăteasa a poruncit, să se dărâme toate zidurile de pe muntele Golgota și să se caute amănunțit, săpându-se fiecare urmă de loc, până se va afla crucea Domnului.

După multe zile de căutare, iată că au dat de o stâncă, pe care desgropându-o, au constatat că este mormântul Domnului. Insuflețiți de acest rezultat bun, au început a săpa cu mai mare zor, și iată că după câteva zile au dat de trei cruci și de o tablă pe care erau scrise cuvintele: „Isus Nazarineanul Regele Iudeilor. Era învederat că se aflaseră cele trei cruci atât de mult căutate, spre mai marea mângâiere a împărătesei.

Sf. Macarie, episcopul Ierusalimului, o sfătuit atunci pe împărăteasa, să ducă cele trei

cruci la o doamnă foarte de seamă din Ierusalim, care era greu bolnavă. Făcând așa, au atins-o pe bolnavă pe rând cu cele trei cruci. Când s'a atins de a treia, a simțit un fior plăcut în tot trupul, după care s'a vindecat dintr'una și s'a sculat din pat sănătoasă.

Toată lumea era convinsă că aceea era crucea Domnului.

Crucea Domnului a vindecat-o însă nu numai pe acea femeie, ci o lume întreagă căci

*lumea dinainte de
Cristos era grav
bolnavă*

Da, era bolnavă, și încă grav bolnavă, fiindcă nu avea suflet, nu știa de compătimire, nu cunoștea numai stăpâni și sclavi. Cel dintâi îmbrățișat în toate, cei din urmă lipsiți și de cele mai de lipsă. Săracii, datorații, bolnavii și copiii erau socotiți mai puțin decât vitele.

Săracii erau desconsiderați, fiindcă așa porunceau legile pe atuncia. În Egipt pe cerșitori îi omoreau. În Atena deasemenea nu aveau nici un sprijin, tot asemenea nici în Roma, așa că mai pe urmă tot numai moartea îl deslega de chinurile acestei vieți.

Datorații erau vânduți ca sclavi dacă nu-și plăteau dato-

riile. Că apoi ce însemna a fi sclav, e ușor de închipuit, cu atât mai ales că ei nu erau considerați ca oameni. Legile Romei le dădeau voie bogaților să-l împărțească în atâtea părți, câți creditori erau.

Pe bătrâni îi aruncau de pe pod în apă ori de pe munte în vale ori apoi îi jertfeau zeilor străini ucizându-i. Aceeaș soartă îi aștepta și pe bolnavi, pentru că înainte de Cristos nu era nici un singur spital.

Dar copiii? Să ferească Dumnezeu de soartea lor. Dacă erau slăbuți, îi aruncau de pe munte la vale; dacă se îmbolnăveau, îi lăseau să se prăpădească. Inșiși marii scriitori latini Seneca și Cicero au păreri cât se poate de ciudate despre copii.

*Crucea i-a mântuit
pe toți aceștia*

Că ce părere avea Isus despre sărmani, ne-o spune sf. Pavel la II. Cor. 8, 9: „bogat fiind, pentru noi a sărăcit, ca voi să vă îmbogățiți cu sărăcia lui“. Iară cât a fost de sărac ne-o spune la Matei 8, 20: „Vulpile au vizuină și păsările cerului cuiburi, dar Fiul omului nu are unde să-și plece capul“. Că ce păreri are despre bogăție, ni-o spune la Matei 19, 23—24: „Cu anevoie va intra bogatul în împărăția cerurilor“ și „mai ușor trece funia corăbiei prin urechea

acului, decât bogatul să intre în împărăția lui Dumnezeu“.

Că ce părere avea Isus despre bolnavi, se vede de acolo că aproape nu a fost bolnav care să treacă pe lângă el și să nu vindece.

Despre bătrâni iată ce povăță îl dă sf. Pavel lui Timoteu: „Pe cel bătrân nu-l înfrunți-l îndeamnă ca pe un părinte“ (I, 5, 1).

Că apoi cât de mult îi iubă pe copii, se vede din cuvintele Mântuitorului: „Lăsați copiii și nu-i opriți să vină la mine, că a unora ca acestora este împărăția cerurilor“ (Matei 19, 14) și: „Adevăr vă zic: De nu vă veți întoarce și nu veți fi ca pruncii, nu veți intra în împărăția cerurilor. Și oricine va primi un prunc ca acesta în numele meu, pe mine mă primește“ (Matei 18, 2—5).

Dar dovada cea mai bună este că numai dela Isus încoace și prin biserică s'au deschis cele dintâi azile de bătrâni, azile de copii și spitale. Și toate acestea, până bine de curând biserica le-a condus.

Mai ales biserica apuseană a lucrat și a produs mult în această privință. Sf. Carol Borromeu, arhiepiscop de Milano, a deschis cele mai multe spitale, iară călugărițele întemeliat de el și astăzi numai de îngrijirea bolnavilor se ocupă. Sf. Vincențiu de Paula a fost tatăl

FOIȚA „UNIRII POPORULUI“

De pe front

De-ar fi cerul de hârtie
Și oceanul călimară,
Totuși n'aș putea descrie
Suferința mea amară.

Plâng mereu cu înfocare
Și, vai, ce pot ca să fac?
Căci durerea mea e mare.
Dorul greu și fără leac.

Cine știe, în care parte
Rătăci-voiu prin Rusie
Bântuit de dorul Țării,
De părinți și de moșie?

Cine știe de m'o plânge
Vreun străin necunoscut,
Dacă soarta nemiloasă
Mă va arunca 'n mormânt?

În durerea-mi viforoasă
Rog mereu pe Dumnezeu,
Să-mi dea aripi de furtună
Ca să sbor în satul meu:

La măicuța mea iubită
Chinuită de-al meu dor

Și la frați și la rudeni
Și la cei ce bine-mi vor.

Pe iubita mea cea dragă
Cum aș vrea s'o regăsesc
Să-i sărut mâna dulce
Și să-i spun că o iubesc

Rândurile acestea mamă,
Ți le-a scris cu sbucium greu
De pe frontul desrobirii
Mult doritul Relu tău...

Fruntaș Silviu Aurel Crișan
Bat. de transmisiuni

Muerea dracului *)

Povestea ce o povestesc mai la vale s'a întâmplat undeva odată, că de n'ar fi, nu s'ar povesti.

Era într'un sat, al cărui nume nu interesează, un om și o femeie, cari trăiau la casa lor, ducându-și viața de azi pe mâine. Toate ar fi fost bune, dacă în casa lor ar fi cântat cocoșul, dar nu cânta el săracul, că Gheorghe numai cât purta pălărie, cânta găina, Ană, nevasta lui.

*) Înclinată femeilor ce poartă pălărie în locul bărbaților.

Ană era o hărăncă de muieră, de să te ferească Dumnezeu să fi avut ceva cu ea, c'apoi te-au văzut sfinții; cu apa ce curge pe Târnăvă nu te puteai spăla, așa de bine te știa boscorodi. Era una dintre acelea care a încărunțit pe dracu, vorba românească, de cari găsim cam multe în lume și fac zile amare bietilor bărbați.

Intr'o primăvară, să fi fost cam pe vremea aratului de ovăs bietul Gheorghe iese și el cu plugul să are un loc ce-l avea în coastă, în care el voia să samene mazărice, iar Ană nici una nici alta, că să samene ovăs, și ovăs a trebuit să samene bietul de el că n'a scăpat altcum.

Ară el cu chin cu vai, că în locul lor se vede că-l lucrau în toți anii rău, răsar porumbe cum le spune prin satul nostru, iar prin alte locuri porumbele, și mergea plugul numai de un deget în pământ. L-a terminat de semănat și grăpat și când termină, în loc de „Doamne mulțam“, zice cu mare poftă:

— Al dracului să fi scum, că rău te-am mai lucrat și m'am chinuit la tine. —

Ucigă-l Toaca era, se vede, pe

aproape, l-a auzit, a zămbit mulțumit, și-a frecat mâinile la curos și și-a luat darul în palmă.

Crescuse ovăsul mare, mare și mai frumos ca la ceilalți oameni, că vezi, nu de geaba era îngrijit de Michiduță. Iți era mare dragul să-l privești. Când veni timpul cositului, Ană trimise pe Gheorghe cu coasa să-l taie și Gheorghe, om bun, deși se coseau alți oameni, el mergea și face ce zice Ană, că de nu-l rău de el.

Începe să cosească și nu trag decât câteva brazde când deodată răsare în fața lui în carne și oase Michiduță cu codița îmbărligată și cu gară mare.

— Tu ce faci aici, măi omule?

— Păi ce să fac, tu nu vezi cosesc ovăsul ăsta.

— Să ieși afară de aici, locul e al meu.

— De când e al tău — se curcă Gheorghe?

— Păi, bădie, ți-ai uitat că mi l-ai dat mie când l-ai semănat? Ai uitat de atunci? Să ieși afară, că de nu-i rău de tine.

Bietul Gheorghe ce să facea De voie, de nevoie, iasă atâr-

văduvelor și al orfanilor, al în-temnițaților și al bătrânilor. Surorile întemeiate de el îi urmează pilda.

Cine poate pretui în deajuns jertfă de sine a călugărilor pentru suferinzi? Cine nu a rămas adânc mișcat de ceea ce făptuesc ele?

Și ce le îndeamnă pe ele la atâta jertfă și abnegație, dacă nu crucea Domnului?

Da, crucea Domnului a adus mântuirea în lume, prin ea s'a revărsat harul asupra lumii întregi, de aceea putem zice și noi cu sf. Malcă Biserica:

Crucii tale ne închinăm, Cristoase, și sfântă Invrerea ta o laudăm și o mărim.

Părintele Iuliu

Presă bună. „Sionul Românesc” dela Lugoj publică un ordin al Preavenerei Ordinariat Episcopesc al Lugojului cu privire la sprijinirea presei bune și care ca preoții să facă propagandă cât mai mare pentru răspândirea presei bune, să se intereseze de achitarea la timp a abonamentelor și să raporteze roadele avute în această privință.

Sfaturi arhieresti. Cu prilejul Postului Mare din anul acesta P. S. Sa Episcopul Dr. Alexandru Rosa dela Baia Mare a trimis carte de învățătură fiilor săi sufletesti, îndemnându-i la rugăciune și la pocăință, pentruca luminatul praznic al Invierii Domnului să le aducă cu adevărat bucurii creștinești.

„Iși ia coasa în spate și câtră casă, băete, vorba cea, brânză de iepure să-i fi dat și nu s'ar fi uitat înapoi.”

Cum ajunge acasă, Ană cu gara pe el, ba una, ba alta și el îi spune întâmplarea. Auzind ea una ca asta, zice:

— Numai asta e? Apoi lasă pe mine, frate, că ți-l cos eu, dacă-i așa, de știu că m-o pomeni cât o trăi el; și iese cu coasa în spate, și cu poalele în brâu și cu mâinile sulcate, îngânând un cântec.

Ajunge la locul cu pricina, se uită în toate părțile, nu vede pe nimeni; începe să cosească. Nu cosește nici ea mult, numai cam cât ai fuma o țigare, și lată că Michiduță îi răsare înainte.

— Da tu cine ești și ce faci aici?

— Uită-te bine și vezi și tu. Văzuse mulți oameni bietul drac dar bărbat cu părul lung, că era despletită Ană, și cu iie cu mânecile sulcate și poale ridicate în brâu, nu văzuse. Se mira și se întreba mereu, oare ce să fie? Drac nu e, că eu sunt drac și nu sunt așa ca el. Bărbat nu e, că bărbatul n'are părul lung, plete și

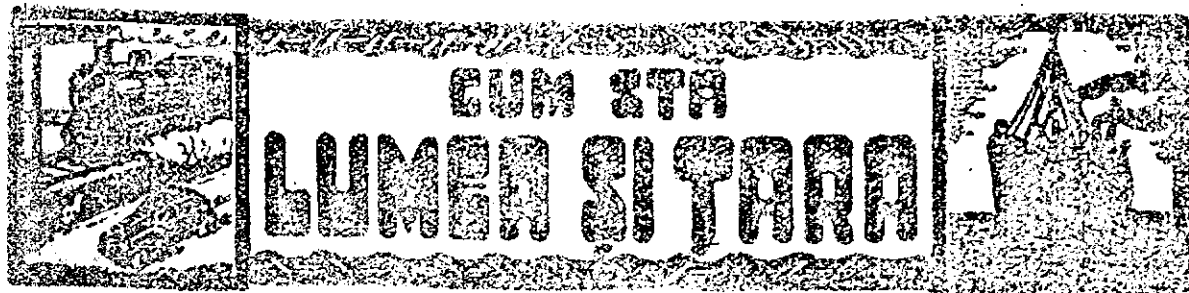
iie? Ce să fie oare? Numai că o fi muere, nu se gândea bietul. — Asta e locul meu, să iese afară din el, mi la dat bărbatul, al cărbia a fost.

Ană coasa tot înainte nici că i păsa, numai din când în când trăgea cu coada ochiului spre drac. Deodată se oprește din lucru și își smulge un fir de păr din cap, îl întinde lui Michiduță și-i zice:

— Atunci când îi face tu din firul asta de păr un, să cos o iie, atunci ai câștigat locul, până atunci nu.

El, ce să facă, ia părul, se uită la el, era tare creț și sucit, că era de lângă ureche, de unde Ană și-l sucise cu cuiul încălzit în foc, așa cum fac și fetele noastre dela sate. Îl bagă el în gură și întinde-l, sucește-l, udă-l băiete dar firul de păr ca înainte, nici vorbă să se 'ndrepte, ba par'că se îmbărliga mai tare.

Vede că n'are ce i face, cu udatul în gură și cu intinsul. De unde, de unde nu, aduce o nicovală și un baros și începe să-l bată și pe o parte și pe alta Săreau ncănteii, de te credeași la o potcovărie oare care, unde lucrează mulți lucrători.

Mersul războiului

Alte succese ale submarinelor germane au fost anunțate în ultimul timp. În Atlanticul de Nord, în partea de mijloc a Atlanticului și în Marea Mediterană, submarinele au scufundat în total 17 vapoare de comerț, greu încărcate cu 103.500 tone. În total în luna Martie 1943 au fost scufundate vapoare cu o încărcătură de 900.000 tone. În anul trecut 1942, în luna Martie au fost scufundate 650.000 de tone. Totalul scufundărilor din anul acesta se ridică la 2 milioane de tone.

Pe frontul de răsărit, au fost numai lupte locale fără o însemnătate prea mare, afară de regiunea Cuban, unde trupele germane au ocupat un cap de pod și pe care sovieticii au încercat fără rezultat să-l cuprindă.

Dela 21 până la 31 Martie 456 de tancuri sovietice au fost distruse, capturate sau înlăturate. În trei luni bolșevicii au pierdut 6410 tunuri.

Pe frontul din Tunisia trupele Axei au dat lupte grele de apărare. Formațiunile engleze și

americane cu mult mai mari ca număr, au încercat zadarnic să încercuiască trupele germano-italiene. Până în prezent trupele de francezi și anglo-americani din sectorul de sud, nu s'au întâlnit decât cu trupele de acoperire germano-italiene, dar încă nu cu forțele principale ale Mareșalului Rommel.

Avioanele Stuka încă au luat parte la aceste atacuri. Se anunță că datorită acestora au fost nimicite 13 tancuri în mod sigur, iar mai multe altele au fost atinse de proiectile.

După serbarea realipirii Basarabiei

Cu ocaziunea celei de a 25-a aniversare a realipirii Basarabiei și străinătatea s'a ocupat de noi. Atât în gazete cât și la posturile de radio s'au scris și s'a vorbit despre țara noastră, recunoscându-se drepturile ei asupra acestei provincii răpite de Ruși.

Deasemenea și gazetele din Italia au scris despre acest pământ al țării realipit la patria mamă prin eroismul soldaților români.

O conferință despre România la radio Finlanda

La postul de radio din Helsinki, capitala Finlandei, s'a ținut o conferință despre România. S'a spus că puține popoare s'au jertfit ca țara noastră pentru cauza Europei, stând chiar la marginea de răsărit a acesteia. A făcut apoi o asemănare între România și Finlanda.

A patra aniversare a eliberării Spaniei de bolșevici

S'au implinit patru ani de când Spania a fost eliberată de bolșevici prin biruința trupelor naționaliste comandate de generalul Franco. Ne amintim, câte suferințe a trebuit să îndure această țară și nu dela un dușman din afară, ci din cauză că nu se puteau împăca filii aceleiași țări.

În viitor frontierele vor fi fără importanță

Așa a spus dl Wallace, vicepreședintele Statelor-Unite, că după război, nu vor mai fi granițele dintre state cu atâta însemnătate ca astăzi. Toată omenirea — a spus d-sa — este pe cale să se transforme într-o „Societate internațională de frați”.

Evreii francezi priimiți de Americani

După cum anunță postul de radio din New-York dl Sumner Welles, subsecretar de stat în Statele-Unite, a declarat baronului Rotschild că toți evreii, care au pierdut naționalitatea franceză, după trecerea alor trei ani, vor primi cetățenia americană.

Germania atacată de avioane engleze

Avioanele engleze au atacat în mai multe rânduri Germania, lăsând bombe explosive și incendiere. Populația a suferit pagube însemnate. Aceste atacuri au fost întâmpinate de apărarea anti-aeriană și de avioanele de vânătoare. Se spune că numai din atacul dat Luni 29 spre 30 April au fost doborâte 22 avioane engleze de bombar-

Ană se așezase la umbră și privea, să vadă isprava ce o va face Michiduță.

Bate el, cum spuneam, și pe o parte și pe alta, de era numai apă și scoase limba de năduf și osteneală, și firul de păr nici că vrea să știe de Michiduță. Mierrea din când în când numai striga în ciuda lui. „Nou li gata acul ăla ori ba?”

Michiduță, de neaz, se scoală în picioare, și aruncând părul cât colo, zice supărat:

— Credeam că voi putea face cele ce ai zis, dar văd că ai fost mai șmecheră ca mine. Nu mai am ce zice, m'ai învins, ai câștigat, locul e al tău. Apoi cu dița între picioare și supărat loc pe muerea ce l-a făcut de rușine, se retrage înapoi casa lui, să povestească fraților din împărăția întunecată întâmplarea cu femeia care s'a dovedit de astă dată mai șmecheră decât el.

De atunci se zice că „mierașă a înșelat și pe dracul”. Apoi dacă și pe Michiduță l-a înșelat, cum să nu ne lușele pe noi bărbații, niște biete făpturi slabe.

Ioan Ropcovai-Obreja

dament, care aveau mai multe motoare.

Va fi creat un stat evreiesc?

Se anunță că la Ierusalim consulul general al Statelor Unite a declarat că guvernul american vrea să împlinească dorințele evreilor și a spus că se va crea un stat evreiesc, care va cuprinde, pe lângă Palestina, și o parte din Siria și Liban.

Di Roosevelt vrea să se întâlnească cu Stalin

Se anunță din Washington, că președintele Roosevelt nădăduiește să se întâlnească cu Stalin cât mai curând și cu această ocaziune se vor discuta toate chestiunile.

Propagandă sovietică în Suedia

În ultimul timp propaganda sovietică a devenit tot mai mare în Suedia. După cum spun ziarurile, în multe cinematografe s'au arătat filme de război sovietice. Suedezii au sărbătorit pe un scriitor rus, Maxim Gorki. S'a permis ca în Suedia să se răspândească ziare comuniste.

Toate acestea sunt fapte care nu prea sunt pe placul Germaniei.

Și în Statele-Unite s'au introdus cartele

Până acum în Statele Unite nu s'a știut de cartele sau bonuri, totul se putea cumpăra ca în timp de pace. Acum se anunță că s'au introdus și acolo cartele, cu ocazia împărțirii cărnii, untului, brânzei, grăsimii și untdelemnului.

Anglia duce lipsă de alimente

După o știre din Amsterdam, dl William secretar parlamentar britanic, a declarat că Anglia are acum nevoie de mai mult grâu, de mai mulți cartofi și de mai multe legume. Se știe că Anglia își procură alimentele cele mai multe din alte părți, aducându-le cu vapoarele, iar submarinele tot mai mult îl încurcă.

O lămurire pentru cetitori

Unele țări despre care vorbim în dările noastre de seamă, având două sau chiar mai multe numiri, dăm mai jos explicația acestora, pentru lămurirea cetitorilor noștri.

Anglia = Marea Britanie = Imperiul Britanic.

Germania = Germania național-socialistă, = Marele Reich = Reichul german.

Rusia = Rusia sovietică = U. R. S. S. (Uniunea Republicelor Sovietice Socialiste).

Statele Unite = Statele Unite din America de Nord.

Țările baltice = Estonia, Lituania și Letonia.

Țările scandinavice = Suedia și Norvegia.

De prin sate

Agru în Zlatna

În parohia Zlatna s'a înființat Agru la 24 Iunie 1932 sub conducerea P. S. Dr. Vasile Aftenie, cu 64 membri. În anul din urmă însă n'a prea putut lucra din cauza împrejurărilor grele prin care a trecut țara noastră. La 14 Martie a. c. s'a reorganizat, și s'a construit noul comitet: Președinte de onoare: Dl. Iuliu V. Albini senior, președinte activ: Nicolae Dragoș, v. președinte Traian Popa, secretari: George Stolca și Nic. Floron, cassar: George Tatar. Cenzori: Dr. Victor Sacata Ioan Mureșan și Nic. Jancu. Membri în comitet: Iuliu Albini iun., Dr. Emil Frâncu, George Miron, Luca Pop și Bazil Tit.

Acest comitet și-a format un bogat și frumos program de muncă, dovădindu-se până acum prin conferințele așezate în acest post, când la 21 Martie a vorbit dl. Nic. Dragoș, președ. „Despre chemările Golgotei” o conferință bine înțelesă și cu multă artă lucrată induciând inimile celor prezenți. La 28 Martie 1943 a conferențiat dl. prof. Leonte Opris, despre lumina lui Cristos, o conferință științifică, care a plăcut mult tuturor; iar Duminică în 4 IV a. c. va conferența iar dl. Nic. Dragoș „Despre poporul român, cel mai vechi locuitor al Ardealului, după care va urma în cealaltă Duminică conferința Dn. Victorla Bogdan „Despre credința în Dumnezeu”.

Oaspeți dragi la Comloșul Bănățean

Un număr de aproape 100 studenți și studențe din gruparea studențească „Ardeleana” din Sibiu de sub conducerea Dlui prof. univ. Dr. Romul Vuia, în drumul de apostolie culturală ce-l fac prin orașele din Ardeal și Bazaș, s'au oprit și în comuna noastră Comloșul Bănățean, — comuna natală a Dlui prof. Vuia, — Duminică în 14 Martie a. c.

La gară au fost primiți de primarul comunei Dl. Nicolae Apostol, de elevii școlii primare și învățătorii lor, de premlitari, de cor și de popor mult.

Dela gară s'au îndreptat spre cele două biserici, fapt, care a făcut o foarte bună impresie asupra sătenilor. La biserica română unită a cântat atât de frumos „Tatăl Nostru...” și Priceansa Dl. student Rednic, fiu al Maramureșului vremelnic rob, litarghia fiind cântată de corul b. s. de sub conducerea Dlui insp. școlar Besu Valeriu, la sfârșitul căreia au fost salutați de subsemnatul, apoi încurajându-i pe la săteni, cari i-au găzduit cu toată dragostea.

Seara, în prezența unui public numeros, s'au desfășurat programul cultural, prin care s'a întărit tot mai mult legătura dragostei dintre cărturari și săteni. Ce bine ar fi dacă cărturarii ar cobori cât mai des în mijlocul poporului, tocmai pentru a întări această legătură! Studenții noștri dragi au fost la înălțime. Comloșenii nu-i vor uita.

Luni, la 15 Martie, la amiază, însoțit de popor mult, au fost petrecuți la gară, de unde într-o atmosferă de caldă prietenie au plecat la Timișoara.

În după amiaza aceleși zile a sosit în comună marele erou invalid Dl. General Crețoiu, însoțit de mai mulți ofițeri, primul fiind de toate autoritățile și de popor mult. Dl. General care și-a lăsat pe câmpul de luptă mâna sa cea stângă, a vorbit poporului despre războiul nostru împotriva bolșevismului, atât de frumos încât s'a întărit în toți convingerea, cumcă războiul trebuie dus până ce vor fi zdrobite toate capetele bălaurului fioros, care este comunismul. Cuvântarea s'a încheiat-o cu îndemnul de a sta cu toții strâns uniți în jurul regelui, a Marelui și a Armatei. Sala întregă a cântat imnul regal, apoi mulți ani trăiască la adresa Domnului Mareșal Antonescu și la adresa Dlui General Crețoiu, iar la sfârșit s'a cântat cu multă însufiețire de tot poporul imnul: „Deșteaptă-te Române”, după care în uratele multimei Dl. General și însoțitorii săi au părăsit comuna.

Pr. Gheorghe Medoia
protopop-paroh rom. unit

Lucruri bune la Beiuș

Adunarea Reuniunii femeilor române unite din Beiuș și-a ținut de praznicul Bunevestiri în sala de gimnastică a liceului de băieți „S. Vulcan” ședința plenară anuală. Membrele toate, în frunte cu doamna Bozac, au asistat la Sf. Liturghie și s'au împărțit deodată.

După aceea, a avut loc ședința, sub prezidiul Păr. canonic-onorar Dr. V. Hetco, care a deschis-o cu o cuvântare despre roata reuniunii. A urmat raportul doamnei Fântânaru despre activitatea bogată ce s'a desfășurat în toate ramurile, biserică, cimitir, spital, etc. Dl. Ardelean cetește darea de seamă asupra casei cu un rezultat prea îmbucurător. Doamna Eliza Dr. Pavel cetește apelul președintel doamna Boila, după care ședința e închisă cu cântecul „Cuvine-se cu adevărat”.

Exerciții spirituale. Elevii dela liceul S. Vulcan au avut parte de primenire sufletească în zilele de 26 - 28 Martie, după care s'a continuat același lucru din 28 la 30 Martie și la elevii dela liceul nostru. Le-a condus cu multă inimă și suflet Păr. Dr. Simeon Crișan dela Blaj. Pentru toate, Laudat să fie Domnul.

(CRISTEA)

„Agru” la Iclod

La Iclod — Târnavă Mică s'a înființat „Agru la stăruința Păr. Victor Gîzdavu și a dlui învățător Ilieș Dumitru duminică în 28 Martie.

S'a ales cu acest prilej următorul comitet: Președinte învățătorul director Ilieș Dumitru, secretar Biannu Victor, membri în comitet: Lațiu Nicolae Cluc Iu., Damian Iacob Calzer, Docollu Artimon Novea, Barna Moise și Bărbuleț Ioan; cenzori Damian Nicolae cantor, Barna Marian, și Damian Gheorghe Ciucodi.

S'au înscris cu totul 46 membri. Dorim ca acest comitet să se pună pe lucru, ca să putem scrie cât mai curând vești bune despre el.

Biblioteca Centrală. La Blaj, cea mai veche și cea mai bogată bibliotecă este așa numita „Biblioteca Centrală”. Acolo se păstrează cărți din vechea bibliotecă a călugărilor blăjeni de acum două sute de ani, precum și foarte multe manuscrise și documente vechi. În fiecare săptămână e deschisă trei zile — Luni, Marți și Miercuri — pentru toți aceia, cari vor să studieze ceva acolo. În celelalte trei zile de lucru — Joi, Vineri și Sâmbătă — se poate vizita de către cei dornici s'o vadă.

„Viața Creștină”

Sub acest nume se tipărește la Cluj o foale creștinească pentru popor, scrisă cu mult suflet de harnicul părinte Vasile Chindriș. An de an tipărește calendare tot mai bogate, care le răspândește în toate satele din Ardealul de Nord. Această Viața Creștină cât și Calendarele se tipăresc în tipografia cu același nume. E tot a Părintelui Chindriș. Sfinția Sa a început de jos de tot. A fost numit preot în cartierul Iris al orașului Cluj, într-o parohie săracă fără biserică. Fiind preot celbatar (adică feciorelnic sau fără familie) Sfinția Sa a muncit din straja dimineții până în noaptea și bunul Dumnezeu i-a binecuvântat munca. I-a reușit să înalțe în cartierul Iris o biserică frumoasă, și să adune în jurul său mulți credincioși. El și conducătorul terțiarilor franciscani din Cluj.

Cu societatea sa religioasă ținea adesea ședințe, la cari se rosteau conferințe, cântau cântece religioase și înălțau rugăciuni. Pentru buna îndrumare spirituală a credincioșilor crede că e bine, să aibă și o foale. A întemeiat — *Viața Creștină* — care apare și azi și pare să fi cea mai răspândită foale religioasă din Ardealul de Nord. La început își tipăria foaia la tipografie din Cluj, și apoi o tipografie și o noapte scria mereu la dresă. Mai târziu a început să cumpere mașinile trebuincioase pentru o tipografie. Le-a instalat în curtea casei parohiale de lângă biserica din cartierul fabricii Iris.

Cred că nu supăr pe nimeni, dacă destăinuiesc că Sfinția Sa și-a amanetat totul, ca să poată avea tipografie, spre a răspândi tuturor cuvântul Domnului. A început să tipărească cărți de rugăciuni: Novene, Acatiste, Drumul Crucii, apoi cartea Părintelui Dr. Elle Dăianu despre Ieremia Valahul (ascet ardelean de pe la 1600), poezii religioase, cărți de rugăciuni, și multe alte lucruri.

Am trecut de multe ori pe la tinăra foale „Viața Creștină” și întotdeauna mi-a plăcut neapăsător de mult munca încordată a tuturor. Atât directorul, cât și redactorii și tipografii (toți erau terțiar franciscani) munciau cu tot sufletul pentru răspândirea cărților bune între oameni.

Dl. Ion Colfescu — Delaturda

directorul revistei „România Eroică”, a scris câteva pagini minunate despre munca Păr. Chindriș. În acea parte săracă a Clujului a făcut să apară ca din pământ așezăminte cari fac cinste Bisericii.

După 10—15 ani de strădanie necurmată, găsim în cartierul Iris editură greco-catolică. Ea va mărturisi întotdeauna, că a fost pe acolo un preot care a știut să se jertfească pentru scrisul creștinesc și pentru răspândirea sa. Prin Viața Creștină. Păr. Chindriș propovăduiește mililor de credincioși învățătura creștinească și dă la zeci de mii de oameni cărți bune. După cedarea Ardealului de Nord își continuă misiunea atât de frumoasă — a propovăduirii prin scris. Propovăduiește și terțiarilor pe cari îi conduce și cu cari se roagă zilnic.

Iosif E. Naghiu

Cunoștințe folositoare

Statuti de ale Camerei de Agricultură — Târnava-Mică

Borceagul (Bichina)

Borceagul sau bichina — după cum îi zice prin regiunea noastră — este, după anotimpul în care se seamănă, de două feluri: de toamnă și de primăvară.

De cel de toamnă, care este mai puțin cunoscut, fiind o cultură nouă, ne vom ocupa la timpul potrivit. Cel de primăvară, care în schimb este bine cunoscut de agricultorii noștri, nu este altceva decât mazăricea semănată în amestec cu ovăs.

Acest amestec, care este foarte bun pentru nutreț, este o cultură bună premergătoare pentru grâu, întrucât lasă pământul reavăn, curat de buruieni, îngrășându-l. Pentru pământurile grele poate fi în același timp și un foarte bun îngrășământ, dacă se bagă verde sub brazdă.

Borceagul sau bichina intră foarte bine în a solament sau în fordulașe cum îi spune pe la noi, fiind cea mai potrivită plantă pentru cei ce schimbă acum ogoarele sterpe, întrucât le asigură un nutreț bogat și timpul necesar pregătirii locului pentru grâu și deci o bună recoltă.

Timpul și modul cum se face însemnarea sunt bine cunoscute. În schimb la amestecul pentru însemnare se fac mari greșeli, lucru ce l-am constatat,

Știrile săptămânii

M. S. Regele decorat. Miercuri 31 Martie M. S. Regele a fost decorat cu colanul ordinului „Principelui Pribina” oferit de Excelența Sa Președintele Republicii Slovace Dr. Tiso. Predarea ordinului s'a făcut cu mare pompă la Palatul Regal.

Ion Agârbiceanu la Blaj. Marele scriitor ardelen Ion Agârbiceanu, canonic, a ținut la Blaj exerciții spirituale pentru elevele din cursul superior dela Liceul „Sf. Ecaterina”, Școala Normală de fete și Liceul Comercial de fete. A vorbit la capela Institutului Recunoștinței. Predicile Reverendisimului au fost urmărite cu viu interes de foarte mulți.

Viș Paștile. Când se apropie Paștile, gospodinele harnice văruiesc toată casa, curățesc și spală toate hainele. Gospodarii curățesc curtea. Toți își fac haine noi, voind să se îmbrace cât mai curați de Sfintele Sărbători. Pentru că Sfintele Sărbători ale Paștilor să fie cu adevărat creștinești, trebuie să ne gândim și la suflet. Precum ne îmbrăcăm trupul cu haine curate, tot așa să ne îmbrăcăm și sufletul cu haina curată a credinței și a virtuții. Să ne grăbim a smulge din grădina sufletului nostru tot ce

atât la proprietarii mari, cât mai ales la cei mici.

Peste tot se pune prea mult ovăs față de mazărice.

Se știe că ovăsul n'are alt scop decât a susține tulpinițele slăbuțe de mazărice și pentru acest lucru se pune cel mult la două părți de mazărice o parte de ovăs, și nici într'un caz aceste plante nu se seamănă în părți egale, cum greșit se face. Astfel la hectar se seamănă amestecându-se 100—110 kgr. mazărice cu 40—50 kgr. ovăs, ceiace revine la jugăr 55—60 kgr. mazărice și 25—30 kgr. ovăs.

Unde se pune mai mult ovăs, pământul sarăcește mult și mai ales când borceagul se cosește pentru sămânță, deoarece știm că ovăsul este una dintre cele mai lacome plante, ceea ce are drept urmare o recoltă scăzută de grâu la anul, lucru ce descurajează mult, mai ales pe cei ce schimbă ogoarele sterpe.

Blaj, la 1 April 1943.

Ing. Agr.
Ioan Gherman

e buruiană, căci numai roade rele va aduce. Să ne pregătim de Sfintele Paști rugându-ne Atotputernicului Dumnezeu, mărturisindu-ne păcatele și propunându-ne să ne facem mai buni, mai credincioși. „Cu trupul lui Hristos. Vă cuminecați și din izvorul cel fără de moarte gustați, gustați și vedeți că e bun Domnul”.

Spital laudat de dl Mareșal Antonescu. Spitalul de campanie Crucea Roșie Nr. 4 condus de medical maior dr. Lucht Eduard și de dna Suțu Eliza, a fost laudat prin ordin de zi de către Mareșalul-Conducător, pentru că a asigurat spitalizarea răniților, bolnavilor și degeraților, mai ales în cursul iernii 1942.

Cărțile poștale ilustrate sunt de aici înainte monopol, adică nu le poate tipări și vinde decât Statul, și anume Ministerul Propagandei Naționale.

Căți refugiați ardeleni avem. Numărul refugiaților înscrși până la 1 Ianuarie 1943 este de 193.003. Mai sunt apoi neînscrși vreo 70—80 de mii, iară aflați în țară tocmai pe când s'a dat arbitrajul dela Vienna, 200—250 mii. Așa că numărul total al refugiaților este de cel puțin 1½ milion.

Moartea unui om de bine. La Aiud a fost înmormântat în 23 Martie notarul public Dr. Ioan Băltariu, fostul președinte al Ligii Antirevizioniste Române și al voluntarilor ardeleni din județul Alba. A fost un om învățat, care a studiat mult și a scris despre tablele cerate dela Roșia și despre dreptul nostru la Transilvania. Facă-i Dumnezeu parte cu dreptii.

Bugetul Statului a intrat în vigoare la 1 Aprilie și este de 171.880.000.000. La acesta se adaugă bugetele provinciilor Basarabia și Bucovina de lei 9.770.000.000, apoi al regiilor autonome de 192.306.000.000. Așa că acest buget se urcă cu totul la suma de lei 373.956.000.000, adică 373 miliarde și 956 milioane.

O inscripție vestită este aceea care se află pe o piatră de marmoră, așezată la 1927, în biserica ortodoxă rusească din Now York. Iată o: „Ca jertfe ale bolșevismului căzură: familia Imperială, 31 episcopi, 1560 preoți, 34.585 învățători, funcționari superiori și medici, 79.900 funcționari mici, 65.890 nobili și aristocrați, 56.340 ofițeri, 196.000 muncitori, 268.000 soldați și matroji, 890.000 țărani. Total mai mult de 1.800.000 morți”.

Furt în comuna Șona-Tr. Mică. În noaptea de 2 spre 3 Aprilie, s'a întâmplat un furt mare, în comuna Șona, județul Târnava Mică. Din prăvălia comerciantului

Gogesch Ioan, au fost furate mărfuri în valoare de 800.000 lei și suma de 60.000 lei, bani numerar. Hoții au lucrat cu o îndemănare neobișnuită. După ce au desfăcut obloanele, au intrat în prăvălie, au desfăcut ușa de către drum și au furat tot ce li s'a părut mai de preț, mai ales stofe și pănzeturi. Hoții nu au fost simțiți de nimenea, deși servitoarea comerciantului dormea în camera alăturată. Jandarmeria județului, în frunte cu dl lt. colonel Nistor, comandantul legiunii, a început cercetări mari, pentru prinderea răufăcătorilor, mai ales că se crede că este vorba de o bandă organizată, care a lucrat cu atâta îndemănare și curaj.

S'a scumpit trenul sută la sută. Incepând cu ziua de 1 Aprilie, trenul s'a scumpit sută la sută. În schimb nenorociților de funcționari li s'a dat din nou dreptul de a călători cu preț de jumătate. Le-am zis funcționarilor sau slujbașilor ce primesc leafă lunar sau săptămânal nenorociți, de osrece lor li s'a ridicat leafa cu 20%, pe când toate s'au scumpit cu sute și mii de procente.

Timbrarea cererilor și a certificatelor, s'a scumpit și ea cu sută la sută, începând cu 1 Aprilie 1943. Și anume pe oricare cerere se pune de aici înainte timbru de lei 20, în loc de 10 lei, iar certificatele se vor timbra cu lei 40 în loc de 20.

Un vulcan din Mexic se neli-niștește. Vulcanul Parachutin din Mexic (America de mijloc) a început a arunca foc din greu. Locuitorii din jur au început a fugi. O mulțime de case au fost acoperite de cenușă, tot asemenea întreg jurul pe o mare rază este acoperit de un strat de cenușă gros de 20 cm. Întreaga recolta este în forma aceasta nemică.

Tunderea oilor nu se poate face mai iute de 10 Mai. Ceice vor contraveni acestui ordin vor fi pedepsiți cu amenzi până la 200.000 lei. Iar, dacă au vândut lână, și cu lagăr.

Foc la Someșeni. În comuna Someșeni, de lângă Cluj s'a aprins o pădure. Pompierii din Cluj au potolit focul, dar după câțiva timp s'a aprins din nou, din cauza vântului puternic. „Tribuna Ardealului” din Cluj scrie că au ars 100—150 jugăre de pădure.

Yad. Aurelia Andreiu. S'a stins din viață în Ardealul de Nord protopopeasa văduvă Aurelia Andreiu. A avut 6 copii pe cari i-a crescut creștinește. Toată viața sa a fost o bună creștină. A condus ani îndelungați Reuniunea Mariană parohială. Odihnească în pace!

DOCTORUL SATELOR

Moartea pe picioare

Un bărbat tuberculos

Mergând pe stradă, mai mult cu capul aplecat, decât răsfațat în sus, — că așa sunt vremurile — deodată în fața mea m'am pomenit cu un om, numai chip de om, că mai degrabă seamănă a moarte. Era un bărbat înalt, de vârstă cred vre-o 40 de ani să fi fost, iară din înfățișarea sa, cred că tuberculoză o fi având. E adevărat că îți dă de bănuț că ar putea să aibă și rac, că tuberculoza ca și racul, racul ca și tuberculoza, uscă omul pe picioare; dar după fața lui de roșu portocaliu cred totuși că tuberculoză trebuie că avea, nu rac, că la rac fața omului are mai mult culoarea paiului, a paiului de ovăș.

Era omul înalt; voinic a fost pe vremuri m'am oprit în drum și m'am uitat în urma lui. Săracul om — îmi zic în sinea mea — cu cât amar se va vedea în lume și își va purta chinul zilelor și povara bolii, moartea văzându o cu ochii, chiar în figura sa de slabuț ce este.

La văzul celor suferinzi, te doare inima și... aceiași inimă, te îndeamnă, să spui și să repeți că de multe dintre suferinzi, dacă am ști din timp să ne păzim, nu ne-ar fi dat a le îndura, e și cazul tuberculozei.

Tuberculoza nu se moștenește

Tuberculoza este o boală care nu se moștenește, ea se capătă după naștere. Că tuberculoză nu se moștenește, s'a dovedit de o mulțime de medici ai spitalelor pe nenumărați copii născuți din mame tuberculoase: prin aceea că dacă erau copii morți erau tăiați, li-se făcea autopsia cum se zice, și la autopsie nu s'au găsit urme de tuberculoză în plămâni lor. Iară dacă copiii ce nășteau, au și fost de îndată lăși de lângă mama lor și erau crescuți de o femeie sănătoasă, rămân sănătoși ca orice copil născut din mamă sănătoasă.

Că tuberculoza se capătă, o putem vedea în fiecare sat, unde în neamul cutărui, ori cutărui, mai bine zis în casa lor, au murit dintre cei ai familiei, de când își amintesc bătrânii satului, ba unul, ba altul, la o vârstă mai fragedă ori chiar la adânci bătrânețe, de tuberculoză, unde ca urmare se spune pe sate despre unii că ar fi de neam tuberculos și pe sate se mai crede că tuberculoza se moștenește. Oamenii de neam tuberculos nu sunt, după cum graul de soi cu gărgărițe nu este, că la unele gazde mari, dela cari nicicând nu se termină graul, ca să moară gărgărițele, și nu se mătură hamba-

ral cum trebuie, se găsec în - deauna gărgărițe, nu înseamnă că gazda cutare are soi de graul cu gărgărițe, ci că gărgărițele rămân dela o recoltă la alte dela an la an. Tot așa e și cu tuberculoza între oameni. Pruncu se naște curat și fără tuberculoză din pânțele mamei lui, cum bobul de graul e adus curat și fără gărgărițe din câmp; dară dacă pruncului li e sortit a se naște într'o casă unde sunt tuberculoși, cari tușesc, scipă pe jos și împraștie în jarel lui bacili de ai tuberculozei, semănță de tuberculoză care este flegma oticoșilor, soartea pruncului este aceiași ca și a altor membri din aceiași familie, de a fi ros de bacili tuberculozei, cum soartea bobului de graul curat ajuns în hambarul nemăturat, e să fie mâncat de gărgărițe.

Mătura și razele soarelui

De gărgărițe, cosul, hambarul se scapă că e bine măturat, e spălat cu leșie ori alte materii. De bacili tuberculozei o casă va fi scăpată prin spălare cu leșie a lucrurilor de lemn, prin vănuirea pereților, dar mai ales prin razele soarelui. Dușmanul cel mai mare al baciliilor și binefacător al omului este soarele. Razele soarelui omorâ bacilul tuberculozei cel mult în jumătate de oră.

Tuberculoza este boală care nu îmbolnăvește pe om de îndată ce a tras bacili de ai tuberculozei în pieptul său, nu. Bacilul tuberculozei ajuns în plămâna noastră din praful care a scipat un tuberculos, poate să rămână ani de zile în plămâni fără a ne îmbolnăvi cum omizile stau o iarnă întreagă pe pom în gogoșă lor, dar de cum dau primele raze de primăvară omizile se trezesc; tot așa e și cu bacili tuberculozei: câtă vreme avem un trai bun și sânge tare, nu ne pot îmbolnăvi, de îndată ce slabim ori copiii fac de pildă pojar — rușcolă — oftica ce poate cuprinde, că bacili sunt în pândă în trupul nostru.

Desbrăcați copiii până la piele, lăsați-i să hoinărească pe câmpii și deschideți larg ferestrele, ca să iatze soarele. Soarele este cel mai mare dușman al baciliilor. Scoateți afară din casă și lătin deți la soare toate hainele, mai ales de ați avut pe cineva în casă de tuberculoză, că bacilul tuberculozei este necrațtor, el, din voinicul de odată, înalt și mare, a făcut o „moarte pe picioare“ ce mergea pe stradă ca o „arătare“ năcăjit și țogândurat.

Dr. Ioan Frățilă

Când scrieți ori trimiteți banii, arătați-ne totdeauna și neapărat și Nr. din stânga fâșii, cu care vă merge gazeta. Altfel nu putem rezolvi scrisorile D. Voastre.

Cărți nouă

Dr. Nicolae Brinzeu: *Capitlurile Catedrale, notițe despre drepturile și datorile canonicilor, retipărire din „Cultura Creștină“ Blaj, Tipografia Seminarului, 28 pagini de mărimea 23/16 cm. Prețul?*

Păr. prepozit dela Lugoj a făcut un lucru foarte bun când a scris și a publicat acest studiu, din care se poate convinge oricine, cari sunt drepturile și datorile canonicilor. O recomandăm călduros tuturor pe cari li interesează această lucrare.

Pr. Dr. Dumitru Lucaclu: *Mai-ca Domnului dela Fatima. Tipografia „Serafica“ Săbăoani-Roman 1943. 152 pagini de mărimea 16/10 cm. Prețul 60 Lei.*

De câte ori nu s'a vorbit despre arătările Maicii Domnului dela Fatima, un sat din Portugalia, la poalele munților Sierra? Chiar și noi am publicat în „Calendarul dela Blaj“ pe 1943 un articol despre aceasta iscălit de Păr. Iosif E. Naghiu Arătarea întâia s'a făcut la 18 Mai 1917, așadară în cursul marelui război din 1914/1918, apoi au urmat alte 5. În cârticică Păr. Lucaclu le descrie pe toate și arată suferințele celor 3 copilași, precum și multele minuni ce s'au făcut acolo.

La 13 Octomvrie 1930, 13 ani dela arătări, în fața a peste 100.000 de persoane, s'a citit decretul mai marilor bisericești că arătările dela Fatima sunt vrednice de crezare. De atunci au vizitat acele locuri peste un milion și jumătate de oameni.

Dintre prorociile Preacuratei, publicate de Păr. Lucaclu, copiem și noi una, foarte vrednică de a fi ascultată și recitată: „Dacă vor asculta cererile mele, Rusia se va întoarce și va avea pace... altmintrelea mari răzăcirii se vor răspândi în lume... națiuni vor fi distruse, dar la sfârșit Inima mea Nepribănită va triumfa și omenirea va avea o eră de pace.“

Noi îndemnăm pe cetitorii noștri, să o cumpere și citească tot mai mulți.

Fel de fel

Insulele morții

Așa s'ar putea numi insulele Solovițchi din partea de miază-noapte a Rusiei, lângă lacul Onega. Pe aceste insule sunt surghiuniți, de 20 de ani încoace, preoții din Rusia. Pe aceste insule aierul este cât se poate de nesănătos, așa că ceice sunt sortiți să stea acolo sunt siguri de scurtarea vieții lor. Pe lângă aceasta nenorociții de preoți mai trebuie să și lucreze la tăiatul pădurilor, iar mâncarea li-se dă, după cât sunt de harnici.

Își poate oricine închipui, ce nenorocire e pentru un preot nededat la tăiatul copacilor să tale la copaci iarna în pădure, iar, când se îmbolnăvește și nu poate tăia, să nu primească nici mâncarea aceea puțină ce o primesc ceilalți robi.

Din luna Septemvrie 1939 până în Iunie 1941 au fost deportați acolo și 700 preoți catolici din Lituania, Estonia și Letonia. Dl Stalin însă nu a recunoscut că a deportat decât 150.

Pentruce mișcă șarpele limba

Până acuma se credea că șerpii își scot limba de mână și de furioși. Invățații mai noi au dovedit, că șerpii își scot limba ca să poată miroși.

Pământul nostru a trecut printr'o mare primejdie

O stea cu coadă, cometă, ce se numește în limba cărturarilor trecut de curând cu coada în apropierea noastră. Numă 65 de milioane de kilometri despărțit de moartea sigură așadară destul de mult. Aceea nici nu s'a putut vedea cu ochii liberi, ci numai ocheane foarte puternice.

Bătrânul nostru pământ scăpat deci din nou de o mare primejdie.

„Culorile cerului“

Culoarea cerului se schimbă dela albastru deschis la negru în proporție cu înălțimea. La 8500 metri deasupra suprafeței pământului cerul este de un colorit albastru palid, la 11.000 metri albastru închis, pentru străluci la 13.000 metri în violet și a deveni la 22.000 metri negru.

Banca Târnăveană S. A. Sighișoara

Inreg. în Registrul Bancar Brașov
No. 21, din 13. VII, 1934.

Convocare

Accionarii firmei Banca Târnăveană S. A. Sighișoara, sunt convocati la ADUNAREA GENERALĂ, pentru ziua de 27 Aprilie 1943 la ora 12 în localul institutului din Târnăveni.

Ordine de zi:

1. Constituirea adunării.
2. Darea de seamă și propuneri Consiliului de Administrație în privire la Bilanț și Contul de Profit și Pierdere pe 1942.
3. Raportul Cenzorilor.
4. Descărcarea Consiliului de Administrație și a Cenzorilor.
5. Complectarea Consiliului de Administrație și a Cenzorilor.
6. Eventuale propuneri.

Vor putea vota la adunarea generală accionarii cari își vor depune acțiunile până la 17 Aprilie 1943 la casseriile institutului: Sighișoara, Blaj și Târnăveni.

Dacă în ziua sus amintită nu se întrunește numărul de accionari cerut de statute și de lege, adunarea se va ține la 11 Maiu a. c. la același loc și în același loc.

Sighișoara, la 31 Martie 1943.

Consiliul de Administrație

33 (1-1)